

Groningse gaswinning voor dit gasjaar waarschijnlijk vastgesteld op 4,6 miljard kuub

Op 14 maart heeft staatssecretaris Hans Vijlbrief de Tweede Kamer [ingelicht](#) over de gaswinning in Groningen. Hij gaf hierover een toelichting in de uitzending van Nieuwsuur later die dag, je kijkt de uitzending [hier](#) terug.

Er moet dit jaar waarschijnlijk 4,6 miljard kuub gas worden gewonnen uit het Groningenveld. Dat is aanzienlijk minder dan de 7,6 miljard kuub waar het vorige kabinet voor moest waarschuwen, maar iets meer dan voorspeld aan het begin van dit gasjaar. Staatssecretaris Mijnbouw Hans Vijlbrief is van plan om deze hoeveelheid gaswinning toe te staan, maar pas nadat toezichthouder Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) advies heeft uitgebracht over deze voorgenomen winning. De staatssecretaris neemt vóór 1 april een definitief besluit.

Dankzij slimmere inzet van de bestaande stikstoffabrieken, een andere kwaliteit van geïmporteerd gas en door de milde winter is er minder extra gas nodig uit het veld dan verwacht in januari dit jaar. Na zijn aantreden is staatssecretaris Vijlbrief samen met partijen uit de gasector op zoek gegaan naar mogelijkheden om de winning toch te beperken. Dat is noodzakelijk om het risico op aardbevingen niet te vergroten, en dus voor de veiligheid van de Groningers.

Groningen op de waakvlak

Het Groningenveld is na dit gasjaar (1 oktober 2022) alleen nog maar beschikbaar als reservemiddel in geval van een extreem koude winter of grote leveringsproblemen. Alles is erop gericht om het veld daarna zo snel mogelijk – in 2023 of 2024 - definitief te sluiten. De omstandigheden zijn echter onzeker – mede door de Russische inval in Oekraïne. Het kabinet blijft benadrukken dat het Groningenveld alleen in beeld komt als allerlaatste optie, wanneer de energielevering aan huishoudens ernstig in gevaar komt.

Wat vindt de GBB van deze ontwikkelingen?

Het is jammer dat de gaswinning toch iets meer omhoog gaat dan aanvankelijk werd verwacht. Maar gelukkig niet zo ver als minister Blok in januari liet weten! De GBB vindt het belangrijk dat de Groningers niet nog meer risico lopen. Zij verwacht daarom een kritische beoordeling van die risico's door het SodM. Tot slot moet er nu snel duidelijkheid komen over de definitieve sluiting van het Groningenveld!

Hoe zat het ook alweer?

Sinds begin dit jaar is er onzekerheid over de hoeveelheid gaswinning in Groningen. We weten nu dat de gaswinning voor dit jaar waarschijnlijk uitkomt op 4,6 miljard kuub. Maar wat ging hieraan vooraf?

Jaarlijks vaststellingsbesluit

Zoals elk jaar wordt er in een vaststellingsbesluit vastgelegd hoeveel gas er in het

komende gasjaar (1 oktober 2021 tot 1 oktober 2022) gewonnen gaat worden. De hoeveelheid te winnen gas hangt af van leveringszekerheid. Te allen tijden moet er voldoende energievoorziening zijn voor de Nederlandse huishoudens. Voor het gasjaar '21-'22 was een hoogte van 3,9 miljard kuub vastgesteld. Sinds de beslissing in 2018 van voormalig minister Eric Wiebes om de gaskraan te sluiten, wordt er toegewerkt naar het definitief dichtdraaien van de gaskraan. Dit gaat in fases. We zien dan ook elk jaar een grote daling in de hoeveelheid te winnen gas. Volgens de laatste planning, ook beschreven in het vaststellingsbesluit, zou het gasveld definitief gesloten *kunnen* worden in 2023 of 2024. Je vindt [hier](#) het vaststellingsbesluit en alle bijbehorende documenten.

Voormalig minister Stef Blok kondigt een verhoging tot 7,9 miljard kuub aan

Toch [kondigde](#) voormalig minister Stef Blok in januari j.l. een mogelijke verhoging van de gaswinning aan, tot wel 7,9 miljard kuub. Deze verhoging had te maken met de vertraging van bouw van de stikstoffabriek in Zuidbroek en een onverwachte leveringsvraag van buurland Duitsland. In het vaststellingsbesluit was een hoeveelheid van 3,9 miljard kuub gas voor het gasjaar 2021-2022 vastgesteld, dit zou dus betekenen dat de gaswinning voor dit gasjaar onverwachts verdubbeld zou worden! Dit bericht leidde begrijpelijkerwijs tot veel verontwaardiging en woede onder Groningers, zo bleek onder andere uit de massale opkomst tijdens de [fakkeltocht in januari](#).

Staatssecretaris Mijnbouw neemt definitief vaststellingsbesluit

De minister van Economische Zaken en Klimaat nam voorheen het vaststellingsbesluit, nu ligt deze taak bij de staatssecretaris Mijnbouw. Niet lang na het bericht van voormalig minister Stef Blok werd Hans Vijlbrief aangesteld als de nieuwe staatssecretaris. Hans Vijlbrief kondigde aan vóór 1 april terug te komen op dit besluit, en zegde toe zich in te zetten voor een vermindering van de aangekondigde 7,9 miljard kuub gaswinning. Inmiddels heeft Hans Vijlbrief deze week de Tweede Kamer ingelicht over de gaswinning in Groningen.

Wat vindt de GBB van de discussie rondom Gronings gas?

Het gaswinningsprobleem in Groningen is geen financieel probleem, dat op te lossen valt met meer geld. Het is een veiligheidsprobleem. Groningers leven in een onveilige situatie omdat de kans op een zware beving door de mijnbouw reëel is. Nog altijd zijn veel huizen in het aardbevingsgebied hier niet tegen bestand, ook al probeert de overheid dit al jaren te veranderen.

Laten we ook niet vergeten dat het opendraaien van de Groninger gaskraan niet direct zorgt voor dalende gasprijzen. Deze prijs wordt bepaald door de gasmarkt waar hoogcalorisch gas verhandeld wordt. Het Groningenveld beschikt over laagcalorisch 'Gronings' gas.

We worden ook niet minder afhankelijk van Rusland bij het winnen van meer Gronings gas, zoals vaak gedacht wordt. Grootverbruikers en energiecentrales draaien namelijk, ook in Nederland, op hoog calorisch gas uit Noorwegen en Rusland. Dit gas is niet een-op-een inwisselbaar met Gronings gas. Dit zijn zomaar een aantal 'details' binnen het gasdossier die in de retoriek van vandaag vergeten worden.

Als we het bij de feiten houden dan komen we tot de conclusie dat er voor de complexe energietransitie en geopolitieke ontwikkelingen van nu helaas geen simpele oplossingen zijn. En dat is voor iedereen een hard gelag.

Een ding weten we wel zeker: pas als de gaskraan definitief is dichtgedraaid en de huizen die dat nodig hebben versterkt zijn, dán pas zal het even veilig in Groningen zijn als in de rest van het land. Pas dan weten we zeker dat gedupeerden niet meer

worden geconfronteerd met jarenlange schadeprocedures, versterkingsoperaties en de daarbij behorende stress en onzekerheid.

Onlangs verscheen er een opiniestuk van de GBB, je leest de tekst [hier](#) terug.

'Een meerderheid van de Groningers vóór meer gaswinning?'

De afgelopen dagen doet deze stelling de ronde. Dagblad van het Noorden ondervroeg hierover namelijk steekproefgewijs Groningers via een online enquête. Maar liefst 83% van de ondervraagden was volgens de enquête vóór meer gaswinning. De geschetste voorwaarden bij meer gaswinning zijn echter misleidend, en die nuancering is in de verdere verspreiding van het bericht helemaal verloren gegaan. Het enquêtepanel van 1000 Groningers was gevraagd of een hogere gaswinning op hun steun kon rekenen:

als: de totale winning onder de 'veilige' 12 miljard kuub zou blijven;

als: de opbrengsten ten goede zouden komen aan de inwoners van Groningen;

als: de schade zeer ruimhartig vergoed zou worden.

Natuurlijk stemt een meerderheid dan voor 'ja'! Echter, alle drie de voorwaarden zijn zéér onrealistisch. En (helaas) weten veel gaswinningsgedupeerden dat deze simplistische weergave op papier niet strookt met de weerbarstige werkelijkheid. Als er een simpele oplossing was geweest voor de complexe mijnbouwproblematiek, dan had iedereen die allang met beide handen aangegrepen.

Het is nog maar zeer de vraag of Groningers van mening zijn dat de gaskraan gerust weer verder open kan. Dit soort onderzoeken zijn véél te kort door de bocht en scheppen een verkeerd beeld, zo vindt de GBB.

Gaswinning Groningen nog steeds een veiligheidsrisico

De staatssecretaris Mijnbouw Hans Vijlbrief is er duidelijk over: de gaswinning in Groningen zorgt voor een onveilige situatie. Toch wordt de afgelopen tijd door voorstanders van meer gaswinning genoemd dat er tot 12 miljard kuub gas *veilig* gewonnen kan worden. In 2018 stelde het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) deze hoeveelheid inderdaad als veilige bovengrens, máár gespreid over meerdere gaswinningsjaren, én met een afgeronde versterkingsoperatie in het vooruitzicht. We weten inmiddels allemaal hoe traag de versterkingsoperatie verloopt. Ook wordt er in de versterkingsoperatie een 'veiligheidsnorm' gehanteerd die gebaseerd is op een gaskraan die binnen afzienbare tijd daadwerkelijk dichtgedraaid wordt.

Het SodM nam deze week dan ook een helder standpunt in; meer gaswinning in Groningen levert extra veiligheidsrisico's op. Het SodM benadrukt dat pas áls de gaswinning is afgebouwd én de huizen die dat nodig hebben versterkt zijn, het in Groningen even veilig als in de rest van Nederland! Gaswinning, in welke hoeveelheid dan ook, zorgt voor een onveilige situatie in Groningen. Ook benadrukt het SodM het psychische leed dat voortkomt uit de onzekere en stressvolle situatie waar veel gedupeerden door de mijnbouw soms als jaren in verkeren. Ook dit schrijnende aspect mag niet onderbelicht blijven! Je leest het bericht van het SodM hier: [SodM waarschuwt: Gaswinning Groningen nog steeds een veiligheidsrisico.](#)

**Boek over Meent van der Sluis
genomineerd voor Drentse
geschiedenisprijs 2021**

**Deze week verschijnt het boek
Ontaard Land van Ineke
Noordhoff**

Het boek [Meent van der Sluis, luis in de pels](#) is genomineerd voor de Drentse geschiedenisprijs 2021 van de Drentse Historische Vereniging! Het boek is geschreven door Lukas Koops. Meent van der Sluis had al vroeg door dat gaswinning aardbevingen kan veroorzaken. Al in 1986 trok de sociaal-geograaf uit Assen hierover aan de bel. Het leidde tot een heftige strijd met de NAM, die hem lange tijd wegzette als een onbenul. Uiteindelijk kreeg Van der Sluis gelijk, maar dat maakte hij niet meer mee.

[Klik hier](#) om voor 20 maart ook je stem uit te brengen! De juryprijs en de publieksprijs worden op zondag 20 maart tussen 13.00 en 14.00 uur uitgereikt in *Drenthe Toen*, het geschiedenisprogramma van RTV-Drenthe.

De strijd van een Groninger tegen de gasregenten. Het overkwam Henk Tienkamp uit Woltersum en met hem tienduizenden Groningers: de plek waar je woont wordt onveilig verklaard, maar als bewoner mag je niets doen.

Hoewel de overheid ruim vierhonderd miljard in haar zak heeft gestoken, lost ze de problemen van de bewoners niet op. In *Ontaard land* schetst Ineke Noordhoff een genadeloos beeld van het gepruts in Groningen. En hoe het kortetermijndenken van bestuurders ons bestaan ondergraaft. Overtuigend laat ze zien dat het anders moet en kán. Want 'wingewest Groningen', dat heeft geen toekomst.

[Ontaard land](#) verschijnt bij Atlas Contact en is verkrijgbaar bij de boekhandel.

Vervolg in strafzaak tegen de NAM

In 2015 doet de GBB samen met een aantal individuele klagers aangifte tegen de NAM. Zij vindt namelijk dat de NAM tegen beter weten in mensenlevens in gevaar heeft gebracht. Ondanks de bekende risico's, de 'Acuut Onveilige Situaties' (AOS) en het te duchten levensgevaar ging de NAM door met het winnen van grote hoeveelheden gas. Het Openbaar Ministerie gaf toentertijd aan de NAM niet strafrechtelijk te willen vervolgen, maar na een ['artikel 12 Strafvorderingsklacht'](#) beschikt het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden dat het OM de NAM alsnog moet vervolgen.

Bewilligingsverzoek

Het OM Noord-Nederland komt na intensief onderzoek (van ruim vier jaar) naar de vraag of klagers door de gaswinning concreet gevaar voor hun leven te duchten hebben gehad echter tot de conclusie dat er geen bewijs is van opzettelijk strafrechtelijk verwijtbaar handelen door de NAM. Daarom heeft het OM een bewilligingsverzoek bij het gerechtshof ingediend, waarin zij stellen dat van verdere vervolging van de NAM moet worden afgezien. Je kunt [hier](#) het bewilligingsverzoek lezen. In navolging van het ingediend bewilligingsverzoek werden de klagers (GBB en de meedoende gedupeerden) in de gelegenheid gesteld te reageren op het besluit en de argumentatie van het OM. Advocaat Gerard Spong hield op **19 juli** jl. een overtuigend betoog van twee uur waarom het verhaal van het OM niet klopt. De NAM mocht hierop reageren op **29 november** jl.

En op **21 februari** jl. was het nogmaals de beurt aan advocaat Gerard Spong. Hij mocht reageren op het betoog van de NAM.

Wordt de NAM strafrechtelijk vervolgd?

Nu zal het Hof dan éindelijk, na een juridisch proces van jaren, beslissen of de NAM strafrechtelijk wordt vervolgd, of niet. Voor de zomer wordt de definitieve uitspraak verwacht. Natuurlijk zal de GBB hierover verslag doen zodra er meer bekend is. Je kunt de zaak ook volgen op de website van Recht voor Groningen (RvG): www.rechtvoorgroningen.nl

[Je kunt Recht voor Groningen ook steunen](#) - mede dankzij donaties voor RvG zijn wij in staat om de strafzaak tegen de NAM te bekostigen!

Contact GBB

www.groninger-bodem-beweging.nl
contact@groninger-bodem-beweging.nl

GBB-leden kunnen ook telefonisch contact opnemen **op maandag** van 14:00 tot 16:00 en **op dinsdag** van 19.30 tot 21.30 op telefoonnummer **06 21 61 50 80**. Contact via mail heeft de voorkeur.

Voor individuele hulp en ondersteuning neem contact op met Stut-en-Steun:

www.stutensteun.nl
welkom@stutensteun.nl
050 211 2044

Copyright © Groninger Bodem Beweging, All rights reserved.
Uitschrijven? [Klik hier](#)

Aanmelden voor het GBB Bulletin of reageren kan via:
nieuws@groninger-bodem-beweging.nl